

نقش بیماری‌های فراگیر
در احکام خانواده از منظر فقهی

www.ketab.ir

تورج اسماعیلی

رشناسه : اسماعیلی، تورج، ۱۳۶۴-

عنوان و نام پدیدآور : نقش بیماری های فراگیر در احکام خانواده از منظر فقهی / تورج اسماعیلی.

مشخصات نشر : قم: انتشارات خویی، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری : ۲۳۵ ص.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۵۶۰۸-۳۱-۳

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

یادداشت : کتابنامه: ص. [۲۰۹]-۲۲۳؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع : حقوق خانواده (فقه) -- ایران

Domestic relations (Islamic law) -- Iran

کروناویروس ها -- ایران -- جنبه های حقوقی

Coronaviruses -- *Legal aspects -- Iran

کروناویروس ها -- ایران -- جنبه های مذهبی -- اسلام

Coronaviruses -- Iran -- Religious aspects -- Islam

رده بندی کنگره : BP۱۸۹

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۳۶

شماره کتابشناسی ملی : ۹۳۶۹۶۷۱

اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

عنوان کتاب:

نقش بیماری های فراگیر

در احکام خانواده از منظر فقهی

نویسنده: تورج اسماعیلی

ناشر: انتشارات خویی

صفحه آرایی: حسن صدرایی نیا

قطع: وزیری، تعداد صفحات: ۲۳۵ صفحه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۶۰۸-۳۱-۳

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: پاییز ۱۴۰۲ شمسی

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

تیراژ: ۱۰۰۰

پیشگفتار:

یکی از چالش‌های اساسی که خانواده در سال‌های اخیر در وضعیت گسترش بیماری‌های فراگیر و کاهش درآمد و بحران معیشتی با آن مواجه است امکان تحدید یا تغییر تکالیف و حقوق مالی زوجین است. از این رو هدف رساله پیش‌رو با فیش‌برداری از داده‌های کتابخانه‌ای و استفتاء از مراجع عظام تقلید و روش تحلیلی-توصیفی در صدد تبیین چالش‌های احکام اداره خانواده و امکان سنجی تحدید یا تغییر احکام اداره خانواده به واسطه‌ی اصول و قواعد فقهی، نظرات فقها و پیامدهای مداخله در برابر تأثیر بیماری فراگیر بر احکام اداره خانواده می‌باشد. طبق یافته‌های پژوهش؛ فشار اقتصادی بر اداره‌ی خانواده و ازدیاد ترک انفاق، سخت‌شدن اجرای تکالیف غیرمالی زوجین، سخت‌شدن آموزش و تربیت اعضای خانواده گسترش خشونت خانوادگی و سخت‌شدن حسن معاشرت، چالش‌های حضانت و حق ملاقات با کودکان و حق بر حاملگی از جمله مهم‌ترین چالش‌های احکام اداره خانواده با شیوع بیماری‌های فراگیر کرونا محسوب می‌گردد. طبق قاعده عسر و حرج اگر وضعیت بیماری کرونا در حدّی زیاد باشد که برای زوج موجب عسر و حرج شده تغییر تکالیف مالی امکان‌پذیر است. زیرا تمامی تکالیف اعم از مالی و غیر آن مشروط به تمکن و عدم استلزام عسر و حرج

است و ادله عناوین ثانوی مثل عسر و حرج باعث تقیید ادله احکام و تکالیف اولیه می‌گردد. از دیدگاه غالب فقهای معاصر تحدید یا تغییر در اصل تکالیف مالی زوج شرعاً جایز نیست چرا که از مصادیق دین است، ولی در نحوه پرداخت در زمان ادای آن با توجه به شرایط زمان و مکان مطابق نظر حاکم شرع می‌توان مهلت دارد. از منظر اکثر مراجع تقلید در صورت ابتلاء یکی از زوجین به بیماری‌های فراگیر، توجه از تمکین خاص امتناع نماید و اجبار و اکراه زن از سوی شوهر به دلیل حاکمیت قاعده لاضرر و قاعده ضمان، فاقد مشروعیت است این فتوای فقها در راستای دفاع از حقوق زنان قلمداد می‌شود. حاکمیت - دولت، مجلس و قوه قضائیه - با پشتیبانی و حمایت مالی، تقنینی و قضایی نهاد خانواده از چالش‌های روزافزون ناشی از گسترش بیماری‌های فراگیر، خانواده‌ها را از تزلزل‌های فراروی آن مصون نمایند.

فهرست مطالب

۱۹.....	مقدمه
۱۹.....	الف) بیان مسئله
۲۱.....	ب) سؤالات تحقیق
۲۱.....	ج) فرضیه های تحقیق
۲۲.....	د) اهداف تحقیق
۲۲.....	ه) پیشینه تحقیق
۲۴.....	و) روش تحقیق
۲۵.....	فصل اول: مفاهیم و کلیات
۲۷.....	مبحث اول: مفهوم شناسی
۲۷.....	گفتار اول: بیماری های فراگیر
۲۷.....	گفتار دوم: بیماری کووید ۱۹
۳۱.....	گفتار سوم: خانواده
۳۱.....	بند اول: تعریف خانواده
۳۱.....	الف) تعریف خانواده براساس معیار توارث
۳۲.....	ب) تعریف خانواده براساس معیار نفقه

- گفتار هشتم: چگونگی تأثیر زمان و مکان در تغییر احکام ۱۷۰
- مبحث سوم: دیدگاه و ادله مراجع تقلید در امکان سنجی تحدید یا تغییر احکام اداره خانواده ۱۷۹
- گفتار اول: امکان تحدید یا تغییر تکالیف مالی زوج در وضعیت گسترش بیماری‌های فراگیر ۱۷۹
- گفتار دوم: امکان تحدید یا اسقاط حقوق مالی و غیرمالی زوج در وضعیت گسترش بیماری‌های فراگیر ۱۸۲
- گفتار سوم: امکان سقوط تمکین خاص زوج در صورت ابتلاء یکی از زوجین به بیماری‌های فراگیر ۱۸۳
- مبحث چهارم: الزامات مداخله در برابر اثرگذاری بیماری فراگیر بر احکام اداره خانواده ۱۸۵
- گفتار اول: ارزیابی کامل پیامدهای بیماری فراگیر بر احکام اداره خانواده ۱۸۵
- گفتار دوم: الزامات رویه قضایی در برابر اثرگذاری بیماری‌های فراگیر بر احکام اداره خانواده ۱۸۷
- مبحث پنجم: پیامدهای مداخله در برابر تأثیر بیماری فراگیر بر احکام اداره خانواده ۱۹۱
- گفتار اول: پیامدهای خانوادگی ۱۹۱
- گفتار دوم: پیامدهای فراخانوادگی ۱۹۴
- گفتار سوم: پایدارسازی اهمیت اخلاق در حل چالش‌های احکام خانواده ۱۹۷
- نتایج ۲۰۳
- فهرست منابع ۲۰۹
- الف) منابع عربی ۲۰۹
- ب) منابع فارسی ۲۱۲

۲۱۲	۱. کتب
۲۱۴	۲. مقالات
۲۲۲	۳. پایان نامه‌ها
۲۲۳	ج) منابع انگلیسی
۲۲۵	پیوست‌ها و ضمائم